

власності, що мають тісні економічні, виробничо-технологічні й функціональні зв'язки. Це дасть змогу забезпечити раціональні, найбільш оптимальні умови майнових операцій для територіальної громади як власника.

ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В ГАЛУЗІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

І. І. КИЛИМНИК канд. юрид. наук, доц.

А. С. ПЕРЕТЯТЬКО студент

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

На сьогодні житлово-комунальне господарство (ЖКГ) України перебуває в критичному та занедбаному стані через неефективне використання основних засобів та фінансових ресурсів, бо всі отримані кошти спрямовані не за призначенням. Очевидним є те, що для виходу з край важкого становища є залучення додаткового інвестування, що приведе до монополізації житлово-комунального господарства та створення конкурентного середовища на ринку житлово-комунальних послуг. Під час загострення кризових явищ в Україні, яка відчуває брак державних ресурсів, державно-приватне партнерство - чи не єдиний спосіб збереження галузі в цілому.

Особливості функціонування ЖКГ в умовах ринку досліджували багато вітчизняних і зарубіжних вчених: Д. Віккерс, П. Габор, Д. Гарднер, А. Кумара, Д. Лоран, М. Бардіна, В. Шаркі, Д. Яроу, А. Бабак, Р. Мартусевич, Ю. Манцевич, Н. Олійник, О. Романюк, С. Сиваєв, Д. Хомченко та ін. Зазначені автори зробили важливий внесок у розробку концептуальних засад і механізмів державного управління різними сферами соціально-економічного розвитку в умовах системних трансформацій суспільства.

Метою даної роботи є дослідження перспектив державно-приватного партнерства в галузі житлово-комунального господарства.

Партнерські відносини між державою та бізнесом є чи не найпривабливішим інструментом розвитку економіки країни.

Фінансові переваги для влади. У разі залучення приватних інвестицій знижується навантаження на бюджет та, відповідно, з'являються вільні бюджетні кошти, які можна спрямувати на інші соціальні цілі, наприклад в освіту та охорону здоров'я, що є досить актуальними. Крім мінімізації бюджетних витрат, використання ефективних схем державно-приватного партнерства дасть змогу оптимізувати системи інфраструктури та істотно знизити загальні витрати на їх розвиток.

Соціально-економічні переваги для влади. Завдяки державно-приватному партнерству органи влади можуть не турбуватися про управління процесом виробництва та сконцентрувати увагу на регулюванні галузі і контролі за якістю наданих послуг, у той час як приватний партнер, для якого ця діяльність

є професійною, буде шукати шляхи її оптимізації для забезпечення необхідної якості обслуговування користувачів. Підвищення доступності та якості послуг інфраструктури, у свою чергу, підвищує інвестиційну привабливість територій, ціну на землю та нерухомість. Унаслідок цього з'являються значні непрямі вигоди для економічного розвитку як окремих регіонів, так і України в цілому.

Політичні переваги для влади. У разі ефективної організації партнерства влада отримує важливі політичні вигоди, оскільки якість життєво необхідних послуг підвищується, і це дасть змогу, по-перше, сконцентрувати обмежені бюджетні ресурси на вирішенні інших важливих соціальних завдань і, по-друге, забезпечити при підвищенні "авторитету" місцевих органів влади високий рівень політичної підтримки на наступних виборах.

Економічні переваги для приватного партнера. Багато інвесторів мають на меті панувати на ринку комунальних послуг, оскільки він є досить ємний, з гарантованим попитом, на ньому існують великі можливості для підвищення ефективності виробництва та скорочення невиробничих витрат. При правильно побудованих економічних відносинах та зрозумілій тарифній політиці це може забезпечити бізнесу прибуток та довгострокові вигоди користувачам послуг, тобто оптимізація інфраструктури та зниження витрат ресурсів рано чи пізно приведуть до зниження тарифів або запобігатимуть їх подальшому зростанню.

Фінансові переваги для приватного партнера. Залучення приватного капіталу до фінансування капітальних вкладень у комунальну інфраструктуру через організацію державно-приватного партнерства створює попит на певні фінансові активи – довгострокові кредитні ресурси. Успішна реалізація партнерства сприяє розвитку сегменту фінансового ринку, більш оптимальній диверсифікації фінансових активів в економіці і таким чином, зростанню національного добробуту.

Політичні переваги для приватного партнера. Нині досить важко визначити політичні переваги для приватного інвестора, оскільки вони можуть бути реалізованими під час перебування при владі тих, з ким було укладено договір про партнерство. Зміна влади може загрожувати зміною "правил гри" і додатковими втратами для бізнесу.

Незважаючи на великий ризик інвестування коштів у ЖКГ, саме ця галузь України є однією з найбільш привабливих, адже вона несе велику користь від взаємодії держави з бізнесом. По-перше, для влади це зниження навантаження на бюджет і збереження коштів, а для приватного партнера панувати на ринку комунальних послуг. По-друге, при модернізації та розвитку інфраструктури ЖКГ в умовах фінансових обмежень державно-приватне партнерство є одним із найбільш ефективних механізмів вирішення економічних, фінансових, політичних та соціальних проблем, які виникають у комунальній сфері.